

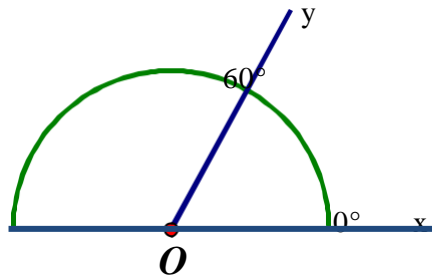
Bài 4: VẼ GÓC CHO BIẾT SỐ ĐO

1/ Vẽ góc trên nửa mặt phẳng

Ví dụ 1 : Cho tia Ox sao cho góc $xOy = 60^{\circ}$

Cách vẽ:

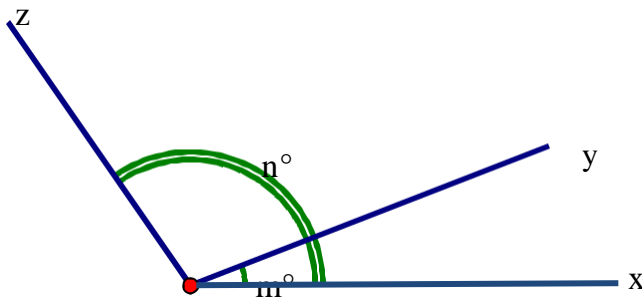
- Đặt thước đo góc sao cho tâm của thước trùng với gốc O của tia Ox và tia Ox đi qua vạch 0° của thước
- Kẻ tia Oy đi qua vạch 60° của thước

Nhận xét: Trên nửa mặt phẳng cho trước có bờ chứa tia Ox, bao giờ cũng vẽ được một và chỉ một tia Oy sao cho góc $xOy = m$ (độ)

2/ Dấu hiệu nhận biết tia nằm giữa hai tia

Trên nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox, có hai tia Oy và Oz sao cho góc $xOy = m^{\circ}$; góc $xOz = n^{\circ}$. Nếu $m^{\circ} < n^{\circ}$ thì tia Oy nằm giữa hai tia Ox; Oz

Trên nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox $xOy < xOz$ ($m^{\circ} < n^{\circ}$) nên tia Oy nằm có giữa hai tia Ox và tia Oz

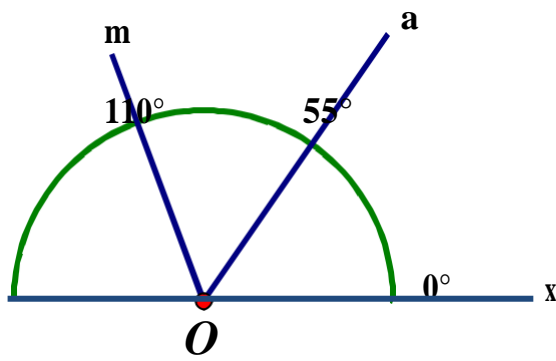
Ví dụ 2: Trên nửa mặt phẳng bờ chứa tia Ox, vẽ các tia Oy và Oz sao cho

$$xOa = 55^{\circ} ; xOm = 110^{\circ}$$

- Trong ba tia Ox, Oa, Om tia nào nằm giữa ? Vì sao
- Tính aOm
- So sánh xOa và aOm

Giải

Hình vẽ

a) Trên cùng một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox $xOa < xOm$ ($55^0 < 110^0$)
có nên tia Oa nằm giữa hai tia Ox và Om

b) Vì tia Oa nằm giữa hai tia Ox và Om nên

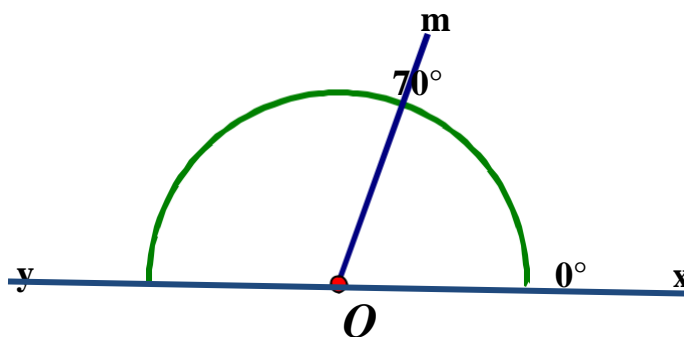
$$\begin{aligned}xOa + aOm &= xOm \\55^0 + aOm &= 110^0 \\aOm &= 110^0 - 55^0 \\aOm &= 55^0\end{aligned}$$

c) Ta có $xOa = aOm$ ($55^0 = 55^0$)

Ví dụ 3: Cho đường thẳng xy đi qua điểm O. Trên cùng nửa mặt phẳng bờ xy vẽ tia Om sao cho $xOm = 70^0$. Tính yOm

Giải

Hình vẽ:

Vì xOm và yOm là hai góc kề bù

$$\begin{aligned}\text{Nên } xOm + yOm &= 180^0 \\70^0 + yOm &= 180^0 \\yOm &= 180^0 - 70^0 \\yOm &= 110^0\end{aligned}$$

Bài tập

Bài 1: Vẽ $xAy = 70^0$; $MOB = 115^0$ - Nêu cách vẽ

Bài 2: Trên cùng một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox, vẽ các tia Oy và Oz sao cho $xOy = 120^\circ$; $xOz = 70^\circ$

- Trong ba tia Ox, Oy, Oz tia nào nằm giữa? Vì sao?
- Tính yOz
- So sánh xOy và yOz

Bài 3: Trên cùng một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia OA có $AOB = 50^\circ$, $AOC = 75^\circ$

- Trong ba tia OA, OB, OC tia nào nằm giữa? Vì sao?
- Tính BOC
- So sánh AOB và BOC

Bài 4: Vẽ góc $xOy = 50^\circ$. Vẽ tia Ot là tia đối của tia Ox
Tính góc tOy

Bài 5: Vẽ góc $AOB = 120^\circ$. Vẽ tia OC là tia đối của tia OB
Tính góc AOC

Bài 6: Trên cùng một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia Ox, vẽ hai tia Oy và Ot sao cho $xOy = 65^\circ$; $xOt = 150^\circ$

- Tính yOt
- Kẻ tia Om là tia đối của tia Ox. Tính mOt

Bài 7: Trên cùng một nửa mặt phẳng có bờ chứa tia OA, vẽ $AOB = 40^\circ$; $AOM = 100^\circ$

- Tính BOM
- Kẻ tia OE là tia đối của tia OB. Tính EOM